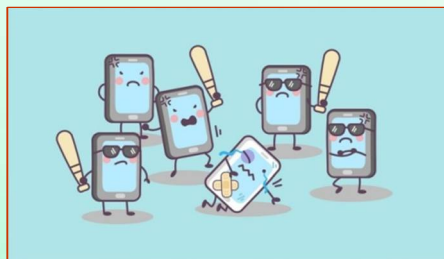

Що означає «кібербулінг»?

«Кібер-булінг» походить з англійської мови; створено від двох слів: кібер (означає віртуальне, опосередковане комп'ютером середовище) і булінг (походить від англ. bull - бик, бугай), а в переносному значенні – дуже велика, сильна чи агресивна персона; означає процес лютого, завзятого нападу; близькі за змістом дієслова українською мовою – роз'ятрювати, задирати, прискіпуватися, провокувати, дошкуляти, тероризувати, цькувати та ін.

Кібербулінг є формою знущань із використанням Інтернет-технологій. Такий вид булінгу може відбуватися лише онлайн. Однак трапляються випадки, коли цькування в мережі є продовженням жорстокого ставлення товаришів у реальному світі.

Платформою для кібербулінгу можуть стати **соціальні мережі, додатки для обміну миттєвими повідомленнями, електронна пошта, форуми, блоги, онлайн-ігри** тощо.

Як проявляється кібербулінг?

- ✚ Залякування за допомогою повідомлень (погрози, образи).
- ✚ Пропозиція проголосувати «за» чи «проти» когось в образливому опитуванні.
- ✚ Створення груп ненависті до конкретної дитини.

- ✚ Розсилка фотографій в Інтернеті (реальних або перероблених за допомогою фото-шопу).
  - ✚ Поширення чуток через соціальні мережі.
  - ✚ Крадіжка паролів соціальних мереж або даних входу в систему для поширення шкідливої інформації.
  - ✚ Шантаж.
  - ✚ Провокування підлітків до самогубства чи понівечення себе (це можуть бути група смерті на зразок "Синій кит").
  - ✚ Виманювання інтимних фотографій.
  - ✚ Образливі коментарі.
  - ✚ Або ж агресор може прикинутися вами, створивши профіль з вашим ім'ям і фото, а потім писати через нього образливу інформацію, розсилати повідомлення однокласникам та інше.
  - ✚ Хепіслепінг (від англ. happy slapping – щасливе ляскання) – відносно новий вид кібербулінгу, який починався в англійському метро, де підлітки, прогулюючись пероном, раптом ляскали один одного, в той час як інший учасник знімав цю дію на мобільну камеру. В подальшому за будь-якими відеороликами, в яких записано реальні напади, закріпилась назва хепіслепінг.
- Ці відеоролики розміщують в Інтернеті, де його можуть продивлятися тисячі людей, зазвичай, без жодної згоди жертви.

Ознаки того, що дитина, можливо, піддається нападам і цькуванню онлайн

Будьте уважні, якщо ваша дитина:

- ✚ проводить незвично багато часу в Інтернеті, особливо вночі;
- ✚ раптово вимикає комп'ютер, коли Ви заходите до кімнати;
- ✚ відповідає на телефонні дзвінки від людей, яких Ви не знаєте;
- ✚ нервує, коли отримує нові повідомлення;
- ✚ втрачає інтерес до використання всіх гаджетів;
- ✚ отримує подарунки поштою невідомо від кого;
- ✚ втрачає інтерес до школи, нервує або турбується, коли туди потрібно йти;
- ✚ менше спілкується з друзями і родиною та стає потайною.

Що робити, якщо дитина вже зіткнулася з кібербулінгом?

ВАЖЛИВО!

Пам'ятайте! Якщо Ваша дитина постраждала від цькування, її

шантажують, обіцяють всім розіслати її особисті фотографії або погрожують – ніколи не звинувачуйте і не сваріть дитину.

Не залякуйте дітей фразами: «Якщо щось подібне станеться – отримаєш у мене!» Не допускайте засудження. Ніяких: «Сам винен!». Такі слова призведуть до того, що дитина не захоче звернутися до Вас за допомогою.

Важливо пам'ятати: винна не жертва – винен той, хто скористався її довірою.

Дітям і без того часто страшно або соромно розповісти дорослим про ситуації, які сталися з ними. Адже раптом сваритимуть? Раптом розчаруються? Раптом не пробачать? Через такі ситуації кібербулінг може вилитися в відвертий шантаж. Адже зловмисник знає: дитина

змушена буде робити все, аби батьки / школа / інші люди нічого не дізналися.

Як захиститися від кібербулінгу та що загрожує самим булерам?

Якщо кібератаки поодинокі, доречно їх ігнорувати. Часто кібербулінг простіше зупинити на початковій стадії. Якщо ж вступати в перепалку з булером, негативні комунікації продовжуються. У випадках, коли надходять систематичні листи із погрозами, потрібно зберігати інформацію в комп'ютері або

роздрукованому вигляді задля доказів. Також можна зробити скріншоти (фотографії) публікацій і повідомлень.

Щоб самостійно врегулювати ситуацію, можна зробити запит адміністраторам сайтів, на яких здійснювалися атаки, про видалення образливої інформації. Також адміністратори можуть забезпечити користувача-жертву тимчасовим блокуванням повідомлень у чаті користувача-булера. Така пауза в спілкуванні позитивно впливає на мотивацію підлітка, який займається булінгом заради розваги.

Якщо булінгу уникнути не вдалось, пам'ятайте про відповідальність як для тих, хто його вчиняє, так і для тих, хто просто спостерігає. За булінг (цькування) неповнолітньої чи малолітньої особи передбачений штраф від 850 до 1700 грн. або громадські роботи від 20 до 40 годин. За такі дії, вчинені повторно протягом року після або групою осіб – штраф від 1700 до 3400 грн. або громадські роботи на строк від 40 до 60 годин. Якщо булінг вчинить дитина у віці до 16 років – відповідатимуть її батьки або особи, що їх замінюють. До них будуть застосовані штраф від

850 до 1700 грн. або громадські роботи на строк від 20 до 40 годин.

Якщо керівник закладу освіти не повідомить органи Національної поліції про відомі йому випадки цькування серед учнів, до нього буде застосоване покарання у вигляді штрафу від 850 до 1700 грн. або виправні роботи до одного місяця з відрахуванням до 20% заробітку.

У разі виникнення ситуації булінгу, можна звернутися до **національної дитячої «гарячої» лінії, у будні, з 12.00 по 16.00 год. за номером 0 800 500 225** (безкоштовно зі стаціонарних і мобільних) та **116 111** (безкоштовно з мобільних). Також цілодобово функціонує **єдиний телефонний номер системи безоплатної правової допомоги – 0 800 213 103** для надання роз'яснень законодавства. Дзвінки зі стаціонарних і мобільних телефонів у межах України безкоштовні.

Анти-КІБЕРБУЛІНГ у соцмережах

надійний пароль зберігайте в таємниці

обмежуйте доступ до свого профілю

«ні» адресам і телефонам у профілі

помірквано обирайте друзів

обмежуйте доступ до особистих фотографій

виважена інформація у стрічках подій

ніяких номерів платіжних карток

не відповідайте під дією сильних емоцій

остерігайтеся віртуальних співрозмовників